

آزمون ۸ از ۸

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

**پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی
سنجش دهم - جامع نوبت دوم
(۱۳۹۸/۲/۲۰)**

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستانها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستانها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمونهای آزمایشی سنجش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمونها، آدرس پست الکترونیکی sanjesheducationgroup@yahoo.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاههای ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمونهای آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۱) و نگارش (۱)

۱. گزینه ۱ درست است.
معانی غلط عبارتند از: شیرین، پستی، ترس
۲. گزینه ۲ درست است.
معانی غلط: طهارت (پاکی) / یله (رها) / عنود (ستیزه کار)
۳. گزینه ۳ درست است.
معانی غلط: برگاشتن (برگرداندن) / کام (سقف دهان) / خور (زمین پست)
۴. گزینه ۴ درست است.
واژه صوت غلط است و صحیح آن «سوت» است.
۵. گزینه ۳ درست است.
واژه‌های نادرست: غرابت ← قرابت / لعیمی ← لثیمی / خزلان ← خذلان
۶. گزینه ۲ درست است.
کتاب از آندره ژید و مترجم مهستی بحرینی است.
۷. گزینه ۱ درست است.
۲- مبتنی بر حواس است.
۳- زاویه دید یا من یا او است.
۴- چهارگام وجود دارد.
۸. گزینه ۴ درست است.
ندیده‌ام: نقلی / خواسته باشم: ماضی التزامی / کنم: مضارع التزامی / است: مضارع اخباری
۹. گزینه ۲ درست است.
ترکیبات وصفی: ابرهای سیاه / دوده‌های متراکم / نقاب حزن‌انگیز / این کودک ترکیبات اضافی: بالای سر / سرش / نقاب ظلمت / سر کودک
۱۰. گزینه ۴ درست است.
سخن، مفعول جمله است.
۱۱. گزینه ۱ درست است.
سعدی (ای سعدی)
۱۲. گزینه ۳ درست است.
مصراع اول ← ساده / مصراع دوم ← غیرساده (مركب) چون حرف ربط اگر آمده است.
۱۳. گزینه ۳ درست است.
پیرهن غنچه را (فک اضافه) است. بقیه در معنی حرف اضافه است.
۱۴. گزینه ۱ درست است.
تشبیه: سرو بالا / کمان ابرو - استعاره: پیکان (نگاه) - تناسب: تیر، پیکان، کمان - کنایه: پیکان بر دیده نهادن (تسلیم شدن و جان‌فشانی)
۱۵. گزینه ۴ درست است.
۱- در عفو: استعاره / ۲- سرخ‌رویی با زردرویی: تضاد / ۳- سر: مجاز از فکر
۱۶. گزینه ۲ درست است.
عالم طفلی، آدمی طبع، ملک خو، پری سیما
۱- خوان لب، چو من / ۳- سیل عقاب، تیر بلا / ۴- دریای غم

۱۷. گزینه ۱ درست است.
مفهوم همه ابیات جز بیت اول، این است که همه چیز به اراده و مشیت خداوند است و انسان هیچ اختیاری از خود ندارد.
۱۸. گزینه ۴ درست است.
مفهوم ابیات و عبارت سؤال جز بیت چهارم این است که ذات و سرشت عوض نمی‌شود و هرکس با توجه به ذات خود عمل می‌کند.
۱۹. گزینه ۳ درست است.
به جز بیت سوم، همه ابیات به مفهوم «امیدواری» اشاره دارند.
۲۰. گزینه ۲ درست است.
همه ابیات و عبارت سؤال جز بیت دوم به مفهوم «وارونه شدن» به کارها اشاره دارند.
۲۱. گزینه ۴ درست است.
مفهوم بیت «رفع تشنگی» است. آتش، استعاره از تشنگی است.
۲۲. گزینه ۲ درست است.
اطاعت از رهبری، مفهوم عبارت سؤال و بیت دوم است.
۲۳. گزینه ۳ درست است.
بیت سؤال و ابیات ۱، ۲ و ۴ به مفهوم «ناپایداری دنیا» اشاره دارند یعنی سرانجام همه مرگ است.
۲۴. گزینه ۱ درست است.
در شعر سؤال و بیت اول، به کودکانه سخن گفتن آدم بزرگ با کودک اشاره شده است.
۲۵. گزینه ۲ درست است.
در همه ابیات و عبارت سؤال، به جز بیت دوم به «رازداری عارفانه» اشاره شده است.

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۶. گزینه ۴ درست است.
خطاها به ترتیب: بود، و (معادل «آلآ» نیست) - به اهل، آن (زائد)، بیایند - و آن اینست که (تفاوت ساختار)
۲۷. گزینه ۱ درست است.
خطاها به ترتیب: برایتان، بتوانید (زائد)، انس بگیرید - آفریدن ... بود (تفاوت ساختار)، خلقت ما، به هیئت ... بوده است (تفاوت ساختار)، مأنوس شوید.
۲۸. گزینه ۳ درست است.
خطاها به ترتیب: آموزش، ضمیر اضافی در «درسهایمان» زائد است، نقش ... دارند (تفاوت ساختار) - گردش، درس، بسزا، ایفا نموده است - سفر، فهم، نقشها، ایفا کرده است.
۲۹. گزینه ۲ درست است.
خطاها به ترتیب: درب ... آن (تفاوت ساختار)، روی (زائد)، بستند - امتحانات (زائد) - «درب ... را» و شروع آن (تفاوت ساختار)، رأس (زائد)
۳۰. گزینه ۴ درست است.
خطاها به ترتیب: مخترع علم (تفاوت ساختار)، در جهان (زائد)، و، (ترجمه «عالمیة» لحاظ نشده) - جهانی (زائد) - بود، موفق به ... گردید (تفاوت ساختار)
۳۱. گزینه ۱ درست است.
خطاها به ترتیب: باستانی، بودم - زیبا و دیدنی، بحث شده است - اماکنی ... هستند (تفاوت ساختار)، جاهای، مورد بحث قرار گرفته شد (تفاوت ساختار)
۳۲. گزینه ۱ درست است.
گذشته‌ها (ص: گذشته)، مردم (زائد)، آسان نبود (ص: سخت بود) ص: در گذشته بعلت فقدان شیرهای آب زندگی سخت بود

۳۳. گزینه ۳ درست است.
صادر می‌کنند (ص: صادر می‌شود)
۳۴. گزینه ۱ درست است.
خطاها به ترتیب: الدلافون - الدلافین ... مهم (تفاوت ساختار)، ترجمه «بازی می‌کنند» لحاظ نشده - الدلافون، لها دور مهم (تفاوت ساختار)
۳۵. گزینه ۳ درست است.
خطاها به ترتیب: إن ... واحد (تفاوت ساختار)، للأعداء (تفاوت ساختار) - الأعداء إن ... أحد (تفاوت ساختار)، للعدو (تفاوت ساختار)
۳۶. گزینه ۴ درست است.
خیر (ص: خیر، خبر)، أنت (ص: أنت)
۳۷. گزینه ۱ درست است.
محافظة (ص: محافظة، علی وزن مفاعلة)، فارس (ص: فارس، در عربی دو ساکن پشت سر هم - التقای ساکنین - قرار نمی‌گیرد)
۳۸. گزینه ۳ درست است.
خطاها به ترتیب: منصوب بالفتحة (ص: منصوب بالياء) - مبنی (ص: معرب) - علی وزن «مفعول» فهو اسم مفعول (ص: علی وزن مفعّل، فهو اسم فاعل)
۳۹. گزینه ۲ درست است.
خطاها به ترتیب: صفة و ... (ص: خبر و مرفوع) - لازم (ص: متعدّ) - اسم تفضیل (معنای تفضیل ندارد تا اسم تفضیل باشد)
۴۰. گزینه ۱ درست است.
خطاها به ترتیب: صفة و تابع للموصوف (ص: خبر و مرفوع) - مضاف الیه و مجرور (ص: صفة و مجرور تابع لموصوفه) - مبنی (ص: معرب)
۴۱. گزینه ۳ درست است.
با توجه به عبارت «... لا يتكلّم ... و يبتسم في وجه الآخرين» این گزینه صحیح می‌باشد
۴۲. گزینه ۴ درست است.
با توجه به معنی (تکبر از صفات پیامبران و ائمه نیست) و مفهوم متن، مطلب این گزینه صحیح نیست
۴۳. گزینه ۲ درست است.
با توجه به معنی (... فروتنی در مقابل ستمگران) مطلب این گزینه صحیح نیست
۴۴. گزینه ۳ درست است.
کلمات «فتحت و أغلقت، احسان و إساءة، ذهب و رجوع» در دیگر گزینه‌ها، متضادند، اما در این گزینه متضاد وجود ندارد
۴۵. گزینه ۱ درست است.
«یتساقط بر وزن «یتفاعل» از باب تفاعل، و «تصحیح» بر وزن «تُفعل» از باب «افعال» است
۴۶. گزینه ۳ درست است.
با توجه به معنی (رفتن به موزه را دوست دارم زیرا آن مکانی برای آثار تاریخی است) در این گزینه «أحبّ» فعل است نه مبتدا، اما کلمات «تقاعد، ابتسام، نزول» در دیگر گزینه‌ها مبتداست
۴۷. گزینه ۴ درست است.
با توجه به معنی (شیشه پنجره ماشین همسایه ما بخاطر برخورد توپ شکست) فعل «انکسر» لازم است، اما فعلهای «شاهد، لاتصدّقوا، التقطت» در دیگر گزینه‌ها متعدی است
۴۸. گزینه ۲ درست است.
فقط در این گزینه دو فعل مجهول (= مبنی للمجهول) آمده (أخبرنا، یجذبون)، اما در دیگر گزینه فقط یک فعل مجهول آمده است که به ترتیب «یستخرج، طلب، تشاهد» می‌باشد
۴۹. گزینه ۳ درست است.
در این گزینه حرف «نون» در «ساعتنی» نون وقایه است، اما در دیگر گزینه‌ها وجود ندارد

۵۰. گزینه ۱ درست است.

با توجه به معنی (اگر عقربه ساعت شمار روی هشت و عقربه دقیقه شمار روی دوازده باشد، هشت تمام را نشان می‌دهد) این گزینه صحیح است.

دین و زندگی (۱)

۵۱. گزینه ۲ درست است.

نفس آماره انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی، به گناه دعوت می‌کند و از پیروی عقل و وجدان باز می‌دارد.

۵۲. گزینه ۲ درست است.

نشانه‌های وجود ارتباط میان عالم برزخ و دنیا: ۱- بسته نشدن پرونده اعمال ۲- دریافت پاداش خیرات بازماندگان ۳- ارتباط متوفی با خانواده

۵۳. گزینه ۴ درست است.

ترجمه آیه: آیا پنداشته‌اید که شما را بیهوده آفریده‌ایم و شما به نزد ما بازگردانده نمی‌شوید؟

۵۴. گزینه ۳ درست است.

فرشتگان در طول زندگی انسان‌ها، همواره مراقب آن‌ها بوده‌اند و تمامی اعمال آن‌ها را ثبت و ضبط کرده‌اند.

۵۵. گزینه ۳ درست است.

ادامه ترجمه آیه: و برای متقیان آماده شده است، همان‌ها که در زمان توانگری و تنگدستی، انفاق می‌کنند و خشم خود را فرومی‌خورند و ... و برای گناهان خود طلب آمرزش می‌کنند.

۵۶. گزینه ۱ درست است.

بهشت هشت در دارد. یک در مخصوص پیامبران و صدیقان، یک در مخصوص شهیدان و درهای دیگر برای گروه‌های دیگر است.

۵۷. گزینه ۴ درست است.

ایشان اوقات خود را در منزل سه قسمت می‌کرد. قسمتی برای عبادت، قسمتی برای اهل خانه و قسمتی برای رسیدگی به کارهای شخصی.

۵۸. گزینه ۱ درست است.

پیامبر و اهل بیت علیهم‌السلام اسوه‌های انسانیت هستند و انسانیت، دیروز و امروز و فردا ندارد.

۵۹. گزینه ۴ درست است.

امام صادق(ع): خداوند به داود علیه السلام وحی کرد هر بنده‌ای از بندگانش به جای پناه بردن به دیگری با نیت خالص به من پناه آورد، از کارش چاره‌جویی می‌کنم، گرچه همه آسمان‌ها و زمین و هرچه در آن‌هاست، علیه او برخیزند.

۶۰. گزینه ۲ درست است.

اهل معرفت از ابزار و اسباب بهره می‌جویند زیرا بنابر حکمت الهی قرار داده شده‌اند و بی‌توجهی به آن‌ها، بی‌توجهی به حکمت و علم الهی است.

۶۱. گزینه ۳ درست است.

دینداری بر دو پایه تویی و تبری استوار است. هرچه دوستی با خدا عمیق‌تر باشد، نفرت از باطل هم عمیق‌تر است.

۶۲. گزینه ۳ درست است.

این آیه تأکید می‌کند که نماز موجب می‌شود تا انسان دست به هر کاری نزند و از گناهان دوری کند.

۶۳. گزینه ۴ درست است.

این حدیث بیان می‌کند که در روز قیامت انسان با همان‌هایی که در دنیا آن‌ها را محبوب خود قرار داده است، همراه و هم‌نشین می‌شود.

۶۴. گزینه ۲ درست است.

دو فایده نماز عبارت‌اند از: ۱- یاد خدا، ۲- دوری از گناه

۶۵. گزینه ۱ درست است.
نماز و روزه دو مورد مهم برای کسب تقوا هستند که قرآن کریم به ما نشان داده است.
۶۶. گزینه ۱ درست است.
زنان ناخن‌های خود را مقداری بلند بگذارند چون برای آنان زیباتر است.
۶۷. گزینه ۱ درست است.
زیاده‌روی در آراستن خود تا اندازه‌ای که به خودنمایی برسد، تبرّج نامیده می‌شود و قرآن کریم آن را کاری جاهلانه می‌شمرد.
۶۸. گزینه ۳ درست است.
آراستگی به معنای «بهتر کردن وضع ظاهری و باطنی و زیبا نمودن این دو» است.
۶۹. گزینه ۴ درست است.
پوشیدن لباسی که مردان را نزد مردم انگشت‌نما کند یا وسیله جلب زنان نامحرم قرار گیرد، حرام است.
۷۰. گزینه ۴ درست است.
پوشش مناسب از نشانه‌های عفاف است، به گونه‌ای که از نوع پوشش هرکس می‌توان میزان توجه وی را به این ارزش دریافت.
۷۱. گزینه ۳ درست است.
امام کاظم علیه السلام در جواب برادرش که پرسید: «دیدن چه مقدار از بدن زن نامحرم جایز است؟» فرمود: «چهره و دست تا میچ»
۷۲. گزینه ۲ درست است.
دروغ بستن بر خدا و پیامبر و جانشینان پیامبر علیهم‌السلام روزه را باطل می‌کند.
۷۳. گزینه ۴ درست است.
اگر روزه‌دار، چیزی را که لای دندان‌ش مانده عمداً بخورد، روزه‌اش باطل می‌شود.
۷۴. گزینه ۳ درست است.
مسافری که بیشتر از چهار فرسخ شرعی برود باید نمازش را شکسته بخواند و نباید روزه بگیرد.
۷۵. گزینه ۱ درست است.
اگر مسافری پیش از ظهر به وطنش یا به جایی که می‌خواهد ده روز در آنجا بماند، برسد، در صورتی که کاری که روزه را باطل می‌کند انجام نداده باشد، آن روز را باید روزه بگیرد.

انگلیسی (۱)

بخش اول: گرامر و واژگان

۷۶. گزینه ۲ درست است.
کلمه should برای دادن پیشنهاد یا توصیه استفاده می‌شود. همچنین never به تنهایی جمله را منفی می‌کند و با not همراه نمی‌شود.
۷۷. گزینه ۱ درست است.
حرف اضافه قبل از یک شهر یا کشور in و حرف اضافه قبل از روزهای هفته on است.
۷۸. گزینه ۴ درست است.
زمان گذشته استمراری معمولاً در جمله با گذشته ساده همراه می‌شود.
۷۹. گزینه ۳ درست است.
برای نشان دادن قصدی در آینده از "be going to" استفاده می‌شود.
۸۰. گزینه ۲ درست است.
اگر می‌خواهی به خارج بروی باید به سفارت کشورهای خارجی بروی تا ویزا بگیری.
۸۱. گزینه ۳ درست است.
ایرانی‌ها معروف به مهربان و مهمان‌نواز بودن نسبت به توریست‌های سراسر جهان هستند.

۸۲. گزینه ۱ درست است.
او آنقدر به علت تصادف شوکه شد که توانایی صحبت کردنش را از دست داد.
۸۳. گزینه ۴ درست است.
او بیست سال است که توسط دولت نظامی زندانی شده است، اما همچنان قبول نمی‌کند که از تلاشش برای آزادی بیان دست بکشد.
۸۴. گزینه ۳ درست است.
خانه به طرز عجیبی آشنا به نظر می‌آمد، اما او می‌دانست که هرگز آنجا نبوده است.
۸۵. گزینه ۳ درست است.
اگرچه او خیلی پولدار نیست، او همیشه حقوق کارگانش را سخاوتمندانه می‌پردازد.
۸۶. گزینه ۴ درست است.
زمانی که در فضا قرار گیرد، سفینه دور زمین روی مدار قرار می‌گیرد.
۸۷. گزینه ۱ درست است.
مصریان باستان برای هزاران سال در اطراف رودخانه نیل زندگی می‌کردند.

بخش دوم: Cloze Test

۸۸. گزینه ۲ درست است.
ترجمه: سفر کردن می‌تواند زمان زیادی طول بکشد.
۸۹. گزینه ۲ درست است.
اگر بعد از فعل enjoy فعل دیگری قرا گیرد آن فعل حتماً ing دارد.
۹۰. گزینه ۴ درست است.
ترجمه: این معمولاً به اینکه تا کجا سفر کنی و چه وسیله‌ای استفاده کنی بستگی دارد.
۹۱. گزینه ۳ درست است.
با توجه به معنی جمله: «استفاده از دو چرخه هیچ هزینه‌ای بر نمی‌دارد»، گزینه ۳ درست است.
۹۲. گزینه ۱ درست است.
با توجه به معنی جمله به صفت برتری نیاز است.

بخش سوم: درک مطلب

۹۳. گزینه ۲ درست است.
متن عمدتاً ----- را بحث می‌کند.
۹۴. گزینه ۳ درست است.
۱- برنامه‌ریزی یک سفر براساس خرج‌هایش
طبق پاراگراف ۱، افرادی که بودجه محدودی دارند -----
۲- ممکن است نیاز به این داشته باشند که در زمان‌هایی که مردم کمتر سفر می‌کنند به مسافرت بروند
۳- اگر کسی می‌خواهد به سفر جاده‌ای برود، -----
۹۵. گزینه ۱ درست است.
۱- او باید سلامت باشد
۹۶. گزینه ۱ درست است.
تمام گزینه‌های زیر در متن راجع به کم کردن خرج سفرها بیان شده است، به جز -----
۱- بیرون غذا خوردن

۹۷. گزینه ۲ درست است.

هدف اصلی متن چیست؟

۲- معرفی کردن بوتان به توریست‌ها

۹۸. گزینه ۴ درست است.

نویسنده اشاره می‌کند که در بیشتر جاهای جهان -----.

۴- پول از شادی با اهمیت‌تر است

۹۹. گزینه ۴ درست است.

طبق پاراگراف ۳، برای خرید در بوتان، بهتر است که -----.

۴- پول نقد یا تراول چک داشته باشید

۱۰۰. گزینه ۲ درست است.

کلمه "their" در پاراگراف ۴ به ----- برمی‌گردد.

۲- همه

ریاضی و آمار (۱)

۱۰۱. گزینه ۱ درست است.

$$\begin{aligned} & (1000-1)^3 - (100-1)^3 + (10-1)^3 \\ & = 1000000000 - 3000000 + 3000 - 1 - (1000000 - 30000 + 300 - 1) + 729 \\ & = 1000000000 - 4000000 + 33000 + 429 \\ & = 996000000 + 33429 = 996033429 \end{aligned}$$

۱۰۲. گزینه ۲ درست است.

$$\begin{aligned} & (x^2+1)^4 - 2(x^2+1)^2 + 1 - (x^2+1)^2 \\ & = \left((x^2+1)^2 - 1 \right)^2 - (x^2+1)^2 = \left((x^2+1)^2 - 1 - (x^2+1) \right) \left((x^2+1)^2 - 1 + (x^2+1) \right) \\ & = (x^4 + 2x^2 + 1 - 1 - x^2 - 1)(x^4 + 2x^2 + 1 - 1 + x^2 + 1) \\ & = (x^4 + x^2 - 1)(x^4 + 3x^2 + 1) \end{aligned}$$

۱۰۳. گزینه ۳ درست است.

$$\begin{aligned} & \left(\frac{a}{3}\right)^5 + 5\left(\frac{a}{3}\right)^4\left(\frac{b}{3}\right) + 10\left(\frac{a}{3}\right)^3\left(\frac{b}{3}\right)^2 + 10\left(\frac{a}{3}\right)^2\left(\frac{b}{3}\right)^3 + 5\left(\frac{a}{3}\right)\left(\frac{b}{3}\right)^4 + \left(\frac{b}{3}\right)^5 \\ & \text{جمله چهارم} = 10 \times \frac{a^2}{4} \times \frac{b^3}{27} = \frac{5}{54} a^2 b^3 \end{aligned}$$

۱۰۴. گزینه ۴ درست است.

$$\begin{aligned} x^2 y^2 (x^4 + 4y^4) &= x^2 y^2 \left[(x^2 + 2y^2)^2 - 4x^2 y^2 \right] \\ &= x^2 y^2 (x^2 + 2y^2 - 2xy)(x^2 + 2y^2 + 2xy) \\ xy(x^2 + 2y^2 - 2xy) \\ xy(x^2 + 2y^2 + 2xy) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \frac{\text{کوچکترین مضرب مشترک}}{\text{بزرگترین مقسوم‌علیه مشترک}} &= \frac{x^2 y^2 (x^2 + 2y^2 - 2xy)(x^2 + 2y^2 + 2xy)}{xy} = xy(x^2 + 2y^2 - 2xy)(x^2 + 2y^2 + 2xy) \\ &= (\sqrt{2})(-\sqrt{2})(2+4+4)(2+4-4) = -40 \end{aligned}$$

۱۰۵. گزینه ۱ درست است.

$$\begin{cases} x' = \Delta x'' \\ x' + x'' = -6 \Rightarrow \Delta x'' + x'' = -6 \Rightarrow x'' = -1 \Rightarrow x' = -\Delta \\ x'x'' = m \end{cases}$$

$$x'x'' = m \Rightarrow m = (-\Delta)(-1) = \Delta$$

$$m - x' + x'' = \Delta - (-\Delta) + (-1) = 10 - 1 = 9$$

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

$$\frac{3(x^2 - 1) - 2x^2 - x}{3(x+1)(2x+1)} = \frac{45 - 8x^2 - 12x - 4}{45(2x+1)(x+1)}, \quad x \neq -1, x \neq -\frac{1}{2}$$

$$\frac{x^2 - x - 3}{3} = \frac{-8x^2 - 12x + 41}{45} \Rightarrow 45x^2 - 45x - 135 = -24x^2 - 36x + 123$$

$$23x^2 - 3x - 186 = 0 \Rightarrow x = \frac{3 \pm \sqrt{9 + 7912}}{46} = \frac{3 \pm 89}{46} = \begin{matrix} \nearrow 2 \\ \searrow -\frac{43}{23} \end{matrix}$$

$$2 - \left(-\frac{43}{23}\right) = \frac{89}{23}$$

۱۰۷. گزینه ۲ درست است.

$$p(x) = 0 \Rightarrow -\frac{x^2}{25} + 16x - 1200 = 0 \Rightarrow -x^2 + 400x - 30000 = 0$$

حداقل:

$$x^2 - 400x + 30000 = 0 \Rightarrow (x - 100)(x - 300) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 100 \\ x = 300 \end{cases}$$

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

$$S = x_1 + x_2 = -\frac{3}{2}, \quad P = x_1 \cdot x_2 = -\frac{1}{2}$$

$$\frac{x_1^2 + x_2^2}{x_1^2 + x_2^2} = \frac{(x_1 + x_2)^2 - 2x_1x_2}{(x_1 + x_2)^2 - 3x_1x_2(x_1 + x_2)} = \frac{S^2 - 2P}{S^2 - 3PS} = \frac{\left(-\frac{3}{2}\right)^2 - 2\left(-\frac{1}{2}\right)}{\left(-\frac{3}{2}\right)^2 - 3\left(-\frac{1}{2}\right)\left(-\frac{3}{2}\right)} = \frac{\frac{9}{4} + 1}{\frac{9}{4} - \frac{9}{4}} = \frac{\frac{13}{4}}{-\frac{45}{8}} = -\frac{26}{45}$$

۱۰۹. گزینه ۳ درست است.

$$a^2 - 2a = -1 \Rightarrow a^2 - 2a + 1 = 0 \Rightarrow (a - 1)^2 = 0$$

$$a - 1 = 0 \Rightarrow a = 1, \quad b - 3 = -1 \Rightarrow b = 2$$

$$f = \{(1, -1), (1, -1), (1, -1), (4, -1), (-1, 1)\} = \{(1, -1), (4, -1), (-1, 1)\}$$

$$a + b = 1 + 2 = 3$$

۱۱۰. گزینه ۲ درست است.

$$\begin{cases} 4 - x^2 \geq 0 \Rightarrow -2 \leq x \leq 2 \\ x \geq 0 \\ 1 - \sqrt{x} \geq 0 \Rightarrow 0 \leq \sqrt{x} \leq 1 \Rightarrow 0 \leq x \leq 1 \\ 1 - \sqrt{1 - \sqrt{x}} \neq 0 \Rightarrow \sqrt{1 - \sqrt{x}} \neq 1 \Rightarrow 1 - \sqrt{x} \neq 1 \Rightarrow \sqrt{x} \neq 0 \Rightarrow x \neq 0 \\ 0 < x \leq 1 \Rightarrow D_f = (0, 1] \end{cases}$$

۱۱۱. گزینه ۴ درست است.

$$1 - x^2 \geq 0 \Rightarrow -1 \leq x \leq 1$$

$$x^2 - 1 \geq 0 \Rightarrow x \leq -1 \text{ یا } x \geq 1$$

$$\cap \rightarrow D_f = \{-1, 1\}$$

تابع است.

$$y = \pm\sqrt{0} \pm \sqrt{0} = 0 \Rightarrow f = \{(-1, 0), (1, 0)\}$$

گزینه‌های دیگر تابع نیستند زیرا به‌ازای یک مقدار برای x مثلاً $x = 1$ ، بیش از یک مقدار برای y بدست می‌آید.

۱۱۲. گزینه ۱ درست است.

سهمی دارای min است. $\Rightarrow$ همواره مثبت $2a^2 > 0$

$$\Delta = b^2 - 4ac < 0 \Rightarrow 4a^2 - 4(2a^2)(1) < 0 \Rightarrow -4a^2 < 0$$

همواره منفی برقرار است:

در نتیجه سه جمله‌ای درجه دوم همواره مثبت است و نمودار آن بالای محور x قرار دارد.

۱۱۳. گزینه ۳ درست است.

۱۱۴. گزینه ۳ درست است.

۱۱۵. گزینه ۱ درست است.

۱۱۶. گزینه ۲ درست است.

$$\sigma = \frac{\sqrt{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}}{n}$$

$$s^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{16}$$

$$\sum (x_i - \bar{x})^2 = 256$$

۱۱۷. گزینه ۳ درست است.

$$\bar{x} - \sigma = 5 - 2 = 3$$

$$\bar{x} + \sigma = 5 + 2 = 7$$

۶۸٪ داده‌ها در فاصله $(\bar{x} - \sigma, \bar{x} + \sigma) = (3, 7)$ قرار دارند.

بنابراین:

$$\frac{68}{100} \times 256 = 173 \text{ داده}$$

۱۱۸. گزینه ۱ درست است.

۱۱۹. گزینه ۲ درست است.

$$360 \div 11 = 32 \frac{720}{11}$$

۱۲۰. گزینه ۴ درست است.

اقتصاد

۱۲۱. گزینه ۴ درست است.

الف) شکل‌گیری نیازهای جدید ب) بهترین روش استفاده از منابع و امکانات است. ج) محدودیت منابع در دسترس د) هزینه فرصت یا هزینه فرصت از دست رفته ه) پوشاک، لاستیک ماشین، فرش دستباف

۱۲۲. گزینه ۴ درست است.

الف) او می‌تواند با بازاریابی برای محصولات خود، بازار خوبی فراهم کند. ب) منابع طبیعی ج) «سرمایه مالی» در واقع پولی است که به‌صورت منابع مالی وارد تولید شده است. د) سه دسته: منابع طبیعی، نیروی انسانی سرمایه ه) سرمایه.

۱۲۳. گزینه ۱ درست است.

در قیمت ۲۵۰ ریال که پایین تر از «قیمت تعادلی» است، مقدار کمبود عرضه عبارتست از، AC

۱۲۴. گزینه ۳ درست است.

الف) معنا و مفهوم «صعودی بودن منحنی عرضه» این است که با افزایش قیمت کالائی، مقدار عرضه آن افزایش و بالعکس با کاهش قیمت آن عرضه آن نیز کاهش خواهد یافت. نتیجه اینکه رابطه بین «عرضه و قیمت» یک رابطه «مستقیم» است. ب) با پایین رفتن «سطح قیمت‌ها» «قدرت خرید پول» افزایش می‌یابد و بالعکس یکی از دلایل کاهش «قدرت خرید پول» حجم زیاد پول نسبت به تولید در یک جامعه است. ج) در قیمت و مقدار تعادلی - در عرضه ۱۰۰، واحد قیمت تعادلی: ۹۰ بوده است چنانچه تمایل فروشنده یا تولید کننده در تولید ۱۱۰ واحد باشد، قیمت کاهش خواهد یافت. د) در وضعیت مازاد عرضه، چون گروهی از تولید کنندگان موفق به فروش کالاهایشان نشده‌اند حاضر خواهند بود آن را با قیمتی کمتر به فروش برسانند در نتیجه قیمت کاهش می‌یابد و پس از یکسری فعل و انفعال در بازار یعنی در حالت وجود «مازاد عرضه»، قیمت کاهش می‌یابد. این کاهش قیمت تا سطحی ادامه می‌یابد که در آن، فاصله عرضه و تقاضا از بین رفته و دگر بار در بازار «تعادل» برقرار شود. ه) انگیزه مصرف کنندگان از خرید کالا «رفع نیاز» است و تصمیم آن‌ها در مورد خرید و مصرف کالا از عواملی مانند، قیمت کالا درآمد، سلیقه خودشان، تبلیغات و قیمت سایر کالاها تأثیر می‌پذیرد.

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

الف) نظر به این که «ارزش کالاهای واسطه‌ای» در بطن و درون «کالاهای نهایی» است. در محاسبه «تولید کل» جامعه باید از محاسبه ارزش کالاهای واسطه‌ای، صرف نظر و فقط کالاهای نهایی را محاسبه کنیم، در غیر این صورت، ارزش کالاهای واسطه‌ای در واقع دو بار محاسبه شده است، یکبار به صورت بخشی از ارزش «کالاهای نهایی» و یکبار به صورت مستقل. ب) چنانچه هدف، «تولید داخلی» باشد باید تمام خدمات و کالاهای تولید شده در داخل کشور و در طول یکسال، چه تولید مردم خود آن کشور و چه تولید خارجی‌های مقیم کشور محاسبه شود. ج) با علم به اینکه هر آنچه در کشور تولید شده و درآمدی کسب شده نهایتاً بین عوامل تولید تقسیم شده است، جمع زدن همه اجزای آن «مزدها، سودها و اجاره‌ها» درآمد همه بازیگران و فعالان اقتصادی «داخلی و ملی» تولید کل محاسبه می‌شود. به این روش محاسبه «روش درآمدی» می‌گویند. د) یکی دیگر از شروط محاسبه و منظور فعالیت تولید یا خدماتی در حسابداری ملی، تولید در محدوده مکانی معینی صورت گیرد، زمان، یکی از شروط نیست که منظور «تولید داخلی و تولید ملی» است. ه) درآمد ملی در برگزیده مجموع درآمدهایی است که در طول سال نصیب ملت می‌شود، این درآمدها عبارتند از: درآمد حقوق بگیران «دستمزدها»، درآمد صاحبان سرمایه «قیمت خدمات سرمایه»، و درآمد صاحبان املاک و مستغلات «اجاره»، درآمد صاحبان مشاغل آزاد، و سودی که نصیب «شرکت یا مؤسسه‌ها» می‌شود.

۱۲۶. گزینه ۴ درست است.

الف) قدرت خرید پول «به سطح عمومی قیمت‌ها» در جامعه بستگی دارد به بیان دیگر، هر چه سطح عمومی قیمت‌ها افزایش یابد، قدرت خرید پول کاهش می‌یابد چنانچه پولی در جامعه با افزایش تولید هماهنگ نباشد باعث افزایش قیمت‌ها در جامعه شده و زمینه بروز پدیده «تورم» را موجب خواهد شد. ب) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آینده باشد. این وظیفه پول در روزگار ما کاملاً محسوس است، زیرا بیشتر معاملات تجاری در مقابل پرداخت‌های آینده صورت می‌گیرد. خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی از همین نوع است. این نوع پرداخت اغلب مورد قبول مردم است. ج) دولت می‌تواند با اعمال سیاست «انقباض مالی» و به روش کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات‌ها به هدف تنظیم و کنترل اقتصاد جامعه نایل آید.

د) یکی از انواع حساب‌های بانکی: سپرده پس‌انداز است و آن حسابی است که پول مشتری برای مدتی نامعین در آن نگهداری می‌شود. ه) پول وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش: علاوه بر هزینه‌های روزمره، برخی هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی نیز هست که در موقعیت‌های خاص، پیش می‌آید. افراد، پول‌هایی را که نزد خود پس‌انداز کرده‌اند به‌عنوان «وسيله حفظ ارزش» در زمان لازم، مورد استفاده قرار می‌دهند.

۱۲۷. گزینه ۳ درست است.

الف) بانک‌ها علاوه بر کسب درآمد از طریق «سرمایه‌گذاری مستقیم» می‌توانند تحت یازده عقد اسلامی مجاز به اشخاص «تسهیلات مالی» اعطا کنند و از این طریق به طور «غیرمستقیم» در سرمایه‌گذاری‌ها شرکت جویند. ب) اسناد اعتباری کوتاه مدت: زمان بازپرداخت این دسته از اسناد یکسال یا کمتر است، یکی از این اسنادی که در مقابل اعطای وام از وام‌گیرنده درخواست می‌شود «سفته» است و «برات» نیز یکی دیگر از آن‌هاست که به‌طور معمول بین تجار و بازرگانان در معاملات تجاری مورد استفاده قرار می‌گیرد. ج) چنانچه مستأجر کلیه شروط قرارداد را انجام داده باشد در پایان مدت اجاره، مالک عین «مال مورد اجاره» می‌شود. د) یکی از نکات مهم این بود که آنان متوجه شدند همزمان با مراجعه تعدادی از افراد برای دریافت پول خود، عده‌ای نیز برای واریز کردن پول، به حسابشان مراجعه می‌کنند. در نتیجه هیچگاه موجودی صندوق به صفر نمی‌رسد. لذا تصمیم گرفتند پول‌های راكد در صندوق را به‌کار گیرند. ه) در صورتی که طلبکار قبل از زمان سر رسید «سند سفته» به پول آن نیاز پیدا کند، می‌تواند آن را پشت‌نویسی کرده و با دریافت مبلغ کمتری، طلب خود را به دیگری انتقال دهد.

۱۲۸. گزینه ۲ درست است.

الف) شرکت سهامی شرکتی است که برای انجام امور تجاری تشکیل می‌شود و سرمایه آن متشکل از سهام «هم ارزش» است. ب) «فروش اوراق مشارکت» در این روش، بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به‌طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد و یا با خرید «اوراق مشارکت»، پول به جامعه تزریق کند. ج) اوراق سهام: سهم ورقه قابل معامله‌ای است که نشان دهنده مالکیت دارنده آن در «شرکت سهامی» است و بر روی آن، اطلاعاتی شامل میزان مشارکت، تعهدات و منافع صاحب سهم در هر شرکت سهامی درج شده است. صاحبان سهام به نسبت سهامی که خریده‌اند، مالک و در سود و زیان شرکت سهیم می‌شوند. د) در «بورس‌های کالا» بیشتر کالاهای واسطه‌ای و مواد خام و اولیه مثل گندم، جو، مس، زغال سنگ، نفت و برخی مواد شیمیایی مورد معامله قرار می‌گیرند. ه) مردم در سرمایه و سود، شریک می‌شوند، با استفاده از این روش، سرمایه‌های اندک مردم جمع می‌شود و در قالب منابع قابل توجه، سرمایه «شرکت‌های سهامی عام» را تأمین می‌کند. این کار از طریق «بورس» انجام می‌شود.

۱۲۹. گزینه ۱ درست است.

الف) «تولید کنندگان» برای انجام فعالیت‌های تولیدی خویش به‌عواملی مختلف نظیر: نیروی کار، مواد اولیه، تجهیزات و سایر ملزومات نیازمندند. بدیهی است که نیازهای «تولید کنندگان» به کالاهای مختلف متفاوت است. اگر چه اولین عامل و نهاده «تولید» طبیعت و منابع طبیعی است، ولی در مقایسه منطقی با: نیروی انسانی و سرمایه، که برای هر نوع تولید، لازم و ضروری است طبیعت این فراگیری را ندارد ب) عوامل تأثیرگذار بر تصمیم «تولید کنندگان» برای تولید، عبارتند از: «سطح قیمت آن کالا، هزینه‌های تولید پیش‌بینی تولید کنندگان در مورد رونق و رکود بازار.

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

در طبقه‌بندی «شاخص دهک‌ها» سطح درآمد از «کمترین» به «بیشترین» مد نظر قرار می‌گیرد. یعنی گروه اول که ده درصد جمعیت را تشکیل می‌دهند «کمترین درصد» و ده درصد آخر، «بیشترین» درصد درآمد ملی را در اختیار دارند.

۱۳۱. گزینه ۴ درست است.

امروزه دولت‌ها در عرصه اقتصاد جامعه، فعالیت بسیار گسترده‌ای دارند و حضورشان را در اقتصاد جامعه نمی‌توان نادیده گرفت آن‌ها علاوه بر حفظ نظم و امنیت، وظایفی نظیر هدایت جامعه در مسیر رشد و توسعه پایدار اقتصادی، ایجاد اشتغال، فقرزدایی، کاهش نابرابری و توزیع عادلانه درآمد و ثروت، مقابله با تورم و حفظ ثبات اقتصادی و نظایر آن را نیز برعهده گرفته‌اند.

۱۳۲. گزینه ۳ درست است.

الف) اگر عوارض را به‌عنوان «مالیات» تلقی کنیم یکی از انواع «مالیات‌های غیرمستقیم» محسوب می‌شود. در واقع «عوارض» بخشی از بهای خدماتی است که شهرداری به شهروندان ارائه می‌دهد. نظیر آنچه که در متن سؤال آمده است. ب) به آن دسته از هزینه‌های دولتی که صرف خرید کالاهایی یا «احداث بنا» می‌شود که با بقای اصل آن‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند «هزینه‌های سرمایه‌ای دولت» می‌گویند. ج) هزینه‌های جاری یا عادی: هزینه‌هایی هستند که همیشه وجود دارند و متناسب با سیاست‌های دولت تغییر می‌کند. با توجه به رشد جمعیت و افزایش درآمد جامعه در طی زمان، کمتر موردی پیش می‌آید که هزینه‌های جاری «سیر نزولی» داشته باشند. د) «خزانه‌داری» به‌عنوان یکی از ارکان اساسی و مهم مالی کشور است و جایگاه

ویژه‌های در «مدیریت نظام بودجه و ساختار مالی» جامعه و حاکمیت دارد. به دلیل اهمیت و جایگاه خزانه‌داری اصل ۵۳ قانون اساسی به این موضوع اختصاص یافته است. ه) بودجه از زمان «تهیه تا اجرا» مراحل چهارگانه‌ای را طی می‌کند: ۱- تنظیم و پیشنهاد بودجه ۲- تصویب بودجه ۳- اجرای بودجه ۴- نظارت بر اجرای بودجه.

۱۳۳. گزینه ۲ درست است.

الف) کالاهای تولیدی یا برای تأمین نیازهای اولیه مصرف‌کنندگان مانند: «خوراک، پوشاک، مسکن» یا برای تأمین نیازهای کم‌اهمیت‌تر آنان مانند: لوستر و فرش‌های گرانقیمت مصرف می‌شود. کالاهایی که نیازهای اولیه را برطرف می‌کنند کالاهای ضروری و کالاهای دسته دوم کالاهای لوکس و تجملی نام دارد.

ب) برای جلوگیری از اشتباه در محاسبه تولید کل جامعه، کارشناسان حداقل دو روش را به کار می‌گیرند و سپس جواب‌ها را با هم مقایسه می‌کنند.

۱۳۴. گزینه ۳ درست است.

الف) یکی از سیاست‌های «انقباض پولی» یعنی «فروش اوراق مشارکت» در این روش «بانک مرکزی» می‌تواند با «فروش اوراق مشارکت» به طور مستقیم از مقدار پول در دست مردم بکاهد.

ب) در شرایطی که «حجم پول موجود» در جامعه برای انجام معاملات کافی باشد چنانچه بانک‌ها اقدام به پرداخت «وام» کنند، باعث افزایش حجم پول در گردش شده و زمینه برای بروز «تورم» را فراهم خواهد کرد.

۱۳۵. گزینه ۱ درست است.

«درون‌زایی» عوامل اصلی تولید در اقتصاد کشور به‌عنوان محرک اصلی پیشرفت باید از درون کشور نشأت بگیرد، زیرا اگر عوامل اصلی پیشرفت اقتصادی کشور به بیرون وابسته باشد در وضعیت بحرانی مثل «تحریم»، دشمن، عوامل اصلی پیشرفت کشور را محدود می‌سازد و کشور با مشکلات بسیاری روبه‌رو می‌گردد.

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۶. گزینه ۲ درست است.

(به کار همی آید) کاربرد تاریخی دستور است به جای «همی»، امروز «می» به کار می‌رود.

۱۳۷. گزینه ۳ درست است.

(عین و عیان) جناس افزایشی است.

۱۳۸. گزینه ۴ درست است.

(دندان، گوش، زبان) مراعات نظیرند.

۱۳۹. گزینه ۱ درست است.

جستن از دام مانند جستن تیر از کمان، تشبیه است.

۱۴۰. گزینه ۴ درست است.

ر.ک.ص ۵۳

۱۴۱. گزینه ۲ درست است.

۱۴۲. گزینه ۳ درست است.

باطل و ضایع طرفین سجع متوازن هستند.

۱۴۳. گزینه ۲ درست است.

۱۴۴. گزینه ۱ درست است.

۱۴۵. گزینه ۱ درست است.

۱۴۶. گزینه ۴ درست است.

در بیت متن قدرت تحمل در برابر ناملايمات است و بیت پاسخ نیز همان مفهوم را دارد.

۱۴۷. گزینه ۳ درست است.

در گزینه ۱ «قدری شهید» و در گ (۴) «شاخ بگسست» از ویژگی‌های کلیله و دمنه و علامت جمع «ان» برای موشان

۱۴۸. گزینه ۲ درست است.

گ (۲) درست است کلیم و عظیم کلمات قافیه‌اند و حروف قافیه «یم» یعنی (مصوت + صامت)

۱۴۹. گزینه ۴ درست است.

۱۵۰. گزینه ۱ درست است.

U - - U

۱۵۱. گزینه ۲ درست است.

گُلن دام با حذف همزه

۱۵۲. گزینه ۳ درست است.

ر.ک.ص ۹۹

۱۵۳. گزینه ۳ درست است.

۱۵۴. گزینه ۴ درست است.

۱۵۵. گزینه ۴ درست است.

کن/ کمال/ این/ است / و / بس

۱۵۶. گزینه ۱ درست است.

جویش + روان / بویش + روان

۱۵۷. گزینه ۱ درست است.

واژه «کنار» با معانی مختلف و ظاهر یکسان، جناس همسان است.

۱۵۸. گزینه ۳ درست است.

۱۵۹. گزینه ۱ درست است.

(دور - رنجور - سجع) مطرف، دور - مهجور سجع مطرف

(رنجور - مهجور - سجع متوازی)

۱۶۰. گزینه ۲ درست است.

۱۶۱. گزینه ۲ درست است.

(سلام و پیام) نقش مفعولی دارند.

۱۶۲. گزینه ۳ درست است.

تفتیش کردن

۱۶۳. گزینه ۴ درست است.

یعنی (منوچهری)

۱۶۴. گزینه ۲ درست است.

و نویسنده آن سعدی است.

۱۶۵. گزینه ۴ درست است.

مرزبان نامه اثر سعد الدین وراوینی

تاریخ (۱)

۱۶۶. گزینه ۲ درست است.

منظورمان، تعیین روز و ماه و سال است.

۱۶۷. گزینه ۳ درست است.

سراسر بین‌النهرین را زیر فرمان خود درآورد.

۱۶۸. گزینه ۱ درست است.

چون در نظر آنان نگاهدارنده زمین و آسمان و سراسر زندگی محسوب می شدند.

۱۶۹. گزینه ۴ درست است.

لوح‌های کشف شده رمزگشایی نشده‌اند.

۱۷۰. گزینه ۳ درست است.

از دشت‌های اروپای شرقی به یونان آمدند.

۱۷۱. گزینه ۲ درست است.

در مسیر توسعه‌طلبی و پیشرفت دولت - شهر آتن گام‌های اساسی برداشت.

۱۷۲. گزینه ۲ درست است.

قبر مادر حضرت سلیمان (ع) می دانستند.

۱۷۳. گزینه ۴ درست است.

اشکانیان

۱۷۴. گزینه ۴ درست است.

به دست آوردن فلزات و سنگ‌های قیمتی

۱۷۵. گزینه ۳ درست است.

دوره ساسانیان

۱۷۶. گزینه ۳ درست است.

رسمیت یافتن دین زرتشتی

۱۷۷. گزینه ۲ درست است.

به حمایت از مزدک دست زد.

۱۷۸. گزینه ۳ درست است.

در لیدی رایج بود.

۱۷۹. گزینه ۴ درست است.

کمبوجیه

۱۸۰. گزینه ۱ درست است.

در دوره هخامنشی نوشته شده بود.

جغرافیای ایران

۱۸۱. گزینه ۱ درست است.

زمانی که در یک موضوع تأثیر یک رابطه علمی بر مکان زندگی انسان مطرح شود. مانند اثرات یک اصل هواشناسی به فعالیت‌های اقتصادی، جاذبه‌های گردشگری، مصالح ساختمانی، منابع آب و ... در حوزه جغرافیا و آب‌وهواشناسی قرار می‌گیرد.

(صفحه ۳ دهم)

۱۸۲. گزینه ۲ درست است.

شکل زیر نشان‌دهنده تعامل بین محیط طبیعی (فراوانی باد و یک منطقه خشک) و محیط انسانی (بادگیر برای خنک کردن و سایر مصارف) است. بنابراین این بادگیر زمینه‌های تغییر در محیط را فراهم نموده تا بتواند برای رفع نیازهای انسان مورد استفاده قرار گیرد. این عملکرد انسان باعث شده است محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل شود. بنابراین نمی‌توان این عمل انسان را نگاهی سودجویانه تلقی کنیم.

(صفحات ۴ و ۵ دهم)

۱۸۳. گزینه ۴ درست است.

در یک پژوهش در هر مرحله پژوهشگر می‌تواند اقداماتی را انجام دهد. در آخرین مرحله یا گام پنجم پژوهشگر می‌تواند با ارائه دلایل علمی به تأیید یا رد فرضیه‌های خود بپردازد. این فرایند تحت عنوان نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها نامگذاری شده است. (صفحات ۱۰، ۱۱ و ۱۲ دهم)

۱۸۴. گزینه ۲ درست است.

عوامل انسانی تغییردهنده دشت‌ها شامل بهره‌برداری انسانی و تغییرات کاربری اراضی، بوته‌کشی و از بین بردن پوشش گیاهی، دستکاری نایب‌رانه در مسیل‌ها و مجاری رودها، احداث جاده‌ها در مناطق حساس و بهره‌برداری وسیع از معادن و منابع طبیعی می‌شود. (صفحه ۳۰ دهم)

۱۸۵. گزینه ۳ درست است.

توده هوای سرد و خشک سیبری، در دوره سرد وارد ایران می‌شود. و اثر آب و هوایی آن به دو صورت است. از یک طرف باعث سردی و خشکی هوا در زمستان در منطقه شمال شرق می‌شود. از طرف دیگر با عبور از دریای خزر، موجب بارش در سواحل دریا می‌شود. سایر توده‌های هوا اثر آب و هوایی یک شکل دارند. (صفحه ۳۹ دهم)

۱۸۶. گزینه ۲ درست است.

آب‌وهوای گرم و شرجی به‌ویژه در سواحل جنوبی کشور ما، با ویژگی بارندگی اندک، رطوبت نسبی بالا و میانگین دمای بالای سالانه شناخته می‌شود. همچنین آب و هوای گرم و خشک با بارش کم، خشکی هوا، اختلافات شدید دما، فقر پوشش گیاهی و تبخیر و تعرق بالا شناسایی می‌شوند. (صفحه ۴۱ دهم)

۱۸۷. گزینه ۳ درست است.

آلودگی دریاهای کشور ما ناشی از فاضلاب‌های شهری، صنعتی و کشاورزی؛ آلاینده‌های شیمیایی؛ ورود کودها و سموم شیمیایی مصرف شده، ورود زباله‌های جامد و استخراج و حمل و نقل نفت است. صید بی‌رویه ماهیان در آلودگی دریاهای نقش ندارد. (صفحه ۵۵ دهم)

۱۸۸. گزینه ۴ درست است.

دریاچه‌های ایران به دو دسته تقسیم می‌شود.

۱- دریاچه‌های دائمی (ارومیه، زریبار، پریشان یا فامور، مهارلو و ...)

۲- دریاچه‌های فصلی (مسیله، نیریز، هامون، جازموریان و ...)

(صفحه ۵۶ دهم)

۱۸۹. گزینه ۳ درست است.

هرم جمعیتی مشخص شده به دلیل قاعده پهن (افزایش زاد و ولد و درآینده جوانی جمعیت بالا) و رأس باریک که بیانگر نیازهای بیشتر کشور مبنی بر تأمین اشتغال و ایجاد فرصت‌های رفاهی برای جوانان در آینده است.

(صفحه ۶۵ و ۶۶ دهم)

۱۹۰. گزینه ۴ درست است.

تقسیمات کشوری برای عرضه خدمات مناسب‌تر و تأمین نیازهای مردم آن به واحدهای کوچکتر تقسیم می‌شود. در این میان دهستان به عنوان کوچکترین واحد تقسیمات کشوری است و از لحاظ محیط طبیعی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی نسبت به سایر واحدهای تقسیمات کشوری همگن‌تر است و بنابراین امکان خدمات‌رسانی دقیق‌تری را می‌تواند داشته باشد.

(صفحه ۷۳ دهم)

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.

طرح اولین استان در سال ۷۳، اردبیل نام داشت. در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی، ایران به ۲۴ استان تقسیم شد. در سال ۱۳۱۶ هر بخش به چند دهستان و هر دهستان به چند قصبه تقسیم شد.

(صفحات ۷۱ و ۷۲ دهم)

۱۹۲. گزینه ۱ درست است.

درصد پراکندگی شهرهای ایران براساس ارتفاع به ترتیب عبارتند از: ۱- ۲۰۰۰-۱۰۰۰ متر و ۵۳٪؛ ۲- پایین تر از سطح دریا تا ۵۰۰ متر و ۲۷٪؛ ۳- ۱۰۰۰-۵۰۰ متر و ۱۳٪ و ۲۰۰۰ به بالا و ۷٪. بنابراین موارد الف و ب بیشترین درصد شهرهای ایران را به خود اختصاص داده‌اند.

(صفحه ۷۶ دهم)

۱۹۳. گزینه ۳ درست است.

شهرهای اصفهان و اراک به دلیل وجود کارخانه‌های مهم و متعدد، نقش صنعتی دارند. از طرفی نقش سکونتگاه‌ها در چهره و سیمای آن‌ها منعکس می‌شود. بنابراین دو شهر فوق که در یک نقش با یکدیگر مشترک هستند، چهره و سیمای مشترکی را به خود می‌گیرند. سایر موارد مانند دو نقش همزمان داشتن یک شهر و تکامل و تغییر نقش شهر در طول زمان به درستی بیان شده است.

(صفحه ۸۴ دهم)

۱۹۴. گزینه ۲ درست است.

در نقشه پراکندگی قطب‌های صنعتی می‌توان عدم توجه کامل به تمامی توان‌های محیطی کشور و عدم تعادل رشد صنعتی نواحی شرقی در مقایسه با نواحی غربی را ملاحظه کرد. از سوی دیگر نقشه پراکندگی معادن و مواد اولیه کشور ما بیانگر ظرفیت‌های بالا در تمامی نواحی است و توزیع یکنواختی از این ذخایر را می‌توان ملاحظه کرد. در نتیجه میان پراکندگی صنایع و معادن کشور ما تجانس مشاهده نمی‌شود.

(صفحات ۹۲ و ۹۳ دهم)

۱۹۵. گزینه ۴ درست است.

استفاده از کشت گلخانه‌ای مزایایی مانند کاهش در مصرف آب، تولید بدون محدودیت سالانه و فصلی و کنترل بهتر وضعیت کشت بنابراین ثبات در قیمت بازار محصولات مربوط به نظام‌مند شدن بازار است.

(صفحه ۸۹ دهم)

جامعه‌شناسی (۱)

۱۹۶. گزینه ۲ درست است.

گردش خون

۱۹۷. گزینه ۳ درست است.

ویژگی جهان اجتماعی است.

۱۹۸. گزینه ۱ درست است.

ذهنی و کلان - عینی و خرد

۱۹۹. گزینه ۳ درست است.

میان جهان‌های اجتماعی مختلف - درون یک جهان اجتماعی

۲۰۰. گزینه ۴ درست است.

هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها براساس ارزش‌های خود تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند.

۲۰۱. گزینه ۲ درست است.

اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب کنند.

۲۰۲. گزینه ۴ درست است.

در به دست آوردن آن نقشی نداریم اما با تلاش خود می‌توانیم آن‌ها را تغییر دهیم - در شکل‌گیری آن نقش داریم.

۲۰۳. گزینه ۳ درست است.

تشویق و تنبیه به دو صورت رسمی و غیررسمی انجام می‌شود. روش‌های رسمی آثار عمیق‌تری دارند.

۲۰۴. گزینه ۱ درست است.

جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی

۲۰۵. گزینه ۴ درست است.

افقی - صعودی - نزولی

۲۰۶. گزینه ۲ درست است.

مادامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی جامعه شکل می‌گیرد.

۲۰۷. گزینه ۲ درست است.

تزلزل فرهنگی

۲۰۸. گزینه ۴ درست است.

یأس و خودکشی افراد

۲۰۹. گزینه ۳ درست است.

کاستی و خلاء معنوی - مرزهای هویت فرهنگی

۲۱۰. گزینه ۱ درست است.

تنها عناصر عقلی

۲۱۱. گزینه ۱ درست است.

تحولات هویتی پیدا می‌کند.

۲۱۲. گزینه ۲ درست است.

به دفع مهاجمان پرداخت - مهاجمان را درون خود هضم و جذب کرد.

۲۱۳. گزینه ۳ درست است.

سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.

۲۱۴. گزینه ۴ درست است.

سیاست

۲۱۵. گزینه ۱ درست است.

اقتصاد - سرمایه‌داری

منطق

۲۱۶. گزینه ۳ درست است.

علم منطق روش اندیشیدن را نمی‌آموزد بلکه روش درست اندیشیدن را می‌آموزد.

۲۱۷. گزینه ۴ درست است.

استدلال یعنی کشف تصدیق‌های مجهول توسط تصدیق‌های معلوم.

۲۱۸. گزینه ۲ درست است.

در این گزینه، خطای در ذهن باعث خطای خارجی شده است. در گزینه‌های دیگر خطای زبان (لفظی) باعث خطای خارجی شده است. در گزینه ۱ و ۴، اشتراک لفظ و در گزینه ۳ مغالطه توسل به معنای ظاهری وجود دارد.

۲۱۹. گزینه ۲ درست است.

رابطه ب و پ تباین است نه عموم و خصوص من وجه

۲۲۰. گزینه ۳ درست است.

در گزینه ۱، رابطه خوزستانی و تهرانی، در گزینه ۲، رابطه پستاندار و دوزیست و در گزینه ۴، رابطه کتاب درسی فلسفه و کتاب درسی منطق، تباین است.

۲۲۱. گزینه ۲ درست است.

در گزینه ۱ و ۳، تعریف مفهومی و در گزینه ۴، تعریف لغوی به کار رفته است.

۲۲۲. گزینه ۴ درست است.

شکلی که دارای سه ضلع مساوی است، تنها شامل مثلث‌های متساوی‌الاضلاع می‌شود و جامع نیست، حیوان دوزیست در تعریف لاک‌پشت مانع از ورود حیوانات دیگری که دوزیست هستند، مانند قورباغه، نشده است و تعریف منطق نیز واضح و روشن نیست.

۲۲۳. گزینه ۱ درست است.

استدلال الف، استقرای تعمیمی است و ضعیف است. استدلال ب استقرایی قوی است و استدلال پ، تمثیل و استدلالی ضعیف است.

۲۲۴. گزینه ۱ درست است.

در صورت مشابهت ظاهری میان دو امر نمی‌توان حکم یکی را به طور قطعی به دیگری سرایت داد. برای داشتن استدلال استقرایی قوی باید نمونه‌ها به صورت تصادفی باشند و دانشمندان علوم تجربی سعی می‌کنند از استدلال‌های استقرایی قوی، مبنایی برای علوم تجربی فراهم کنند.

۲۲۵. گزینه ۲ درست است.

اگر نتیجه چند مورد جزئی به کل موارد دیگر سرایت داده شود، دچار مغالطه تعمیم شتابزده می‌شویم و اگر حکم یک مورد جزئی را به دلیل مشابهت ظاهری به مورد دیگری نیز سرایت دهیم، دچار مغالطه تمثیل اشتباه می‌شویم.

۲۲۶. گزینه ۲ درست است.

«خدایا چنان کن سرانجام کار، تو خشنود باشی و ما رستگار»، «برو ای گدای مسکین در خانه علی زن»، جمله‌ای انشایی هستند و قضیه محسوب نمی‌شوند.

۲۲۷. گزینه ۴ درست است.

«عارفان حقیقی» مفهومی است که اسم جمع است و محمول را نمی‌توان به تک تک عارفان حقیقی نسبت داد بلکه به کل عارفان حقیقی یک‌جا اسناد داده شده است. پس این قضیه، شخصیه است. در قضیه دوم «پیامبر» مفهومی کلی است و این قضیه محصوره است.

«انسان‌های کامل» مفهومی است که اسم جمع است ولی محمول را می‌توان به تک تک افراد آن نسبت داد و این قضیه محصوره است.

۲۲۸. گزینه ۱ درست است.

متداخل قضیه «بعضی مفاهیم جزئی هستند» می‌شود «هر مفهومی جزئی است» و نقیض این قضیه می‌شود: «بعضی مفاهوم‌ها جزئی نیستند»

۲۲۹. گزینه ۳ درست است.

در دو قضیه متداخل اگر جزئی صادق باشد، ممکن است کلی آن صادق یا کاذب باشد.

۲۳۰. گزینه ۲ درست است.

در گزینه ۱، قانون عکس مستوی رعایت شده است چون عکس مستوی موجب کلی، موجب جزئی می‌شود. در گزینه ۳ و ۴ نیز همینطور، عکس مستوی موجب جزئی همان موجب جزئی و عکس مستوی سالبه کلی، سالبه کلی می‌شود.

۲۳۱. گزینه ۳ درست است.

قانون نتیجه قیاس این است که اگر یکی از مقدمات، سالبه بود باید نتیجه به صورت سالبه ذکر شود. و حد وسط نیز در نتیجه حذف می‌شود و موضوع نتیجه از مقدمه اول و محمول نتیجه از مقدمه دوم می‌آید.

۲۳۲. گزینه ۱ درست است.

این قیاس، قیاس اقترانی شکل سوم است، حد وسط آن «ب» است. نتیجه این قیاس معتبر است ولی نتیجه آن به شکل کلی معتبر نیست، زیرا «الف» در نتیجه دارای علامت مثبت خواهد بود در صورتی که در مقدمه اول «الف» دارای علامت منفی است.

۲۳۳. گزینه ۲ درست است.

در قضیه «هر چناری درخت است»، علامت چنار مثبت است چون دارای سور «هر» است ولی علامت درخت منفی است زیرا، نسبت آن موجب است.

۲۳۴. گزینه ۳ درست است.

برای نوشتن نتایج احتمالی در یک قیاس اقتراعی، مشخص کردن شکل آن ضرورت ندارد.

۲۳۵. گزینه ۴ درست است.

در این گزینه قضیه به این شکل بوده است «در صورتی که برندگان مراجعه کنند، هدایا را تحویل می‌دهیم»، پس «هدایا را تحویل می‌دهیم» تالی است.

۲۳۶. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه قضیه اول و دوم، منفصل حقیقی است و قضیه سوم منفصل مانعاً الرفع است.

۲۳۷. گزینه ۴ درست است.

این قیاس استثنایی اتصالی است و در این نوع قیاس با رفع تالی، نتیجه معتبر بدست می‌آید.

۲۳۸. گزینه ۴ درست است.

قیاس استثنایی یا اتصالی است یا انفصالی و در صورتی که انفصالی باشد، دارای سه حالت است.

۲۳۹. گزینه ۳ درست است.

مقصود از تفکر انتقادی جستجو برای یافتن عیوب نظر دیگران نیست بلکه تفکر درباره افکار خود و کنترل آنها، ارزیابی استدلال‌های خود و دیگران و بررسی وجوه مختلف یک نظر و اندیشه است.

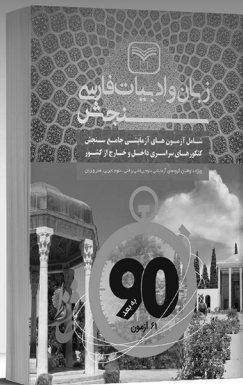
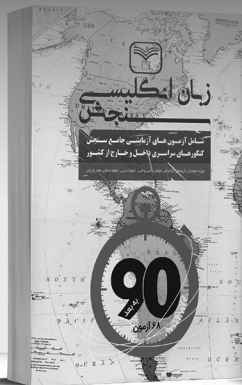
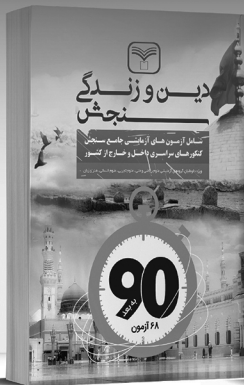
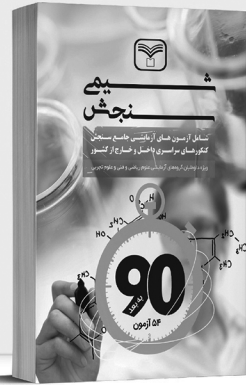
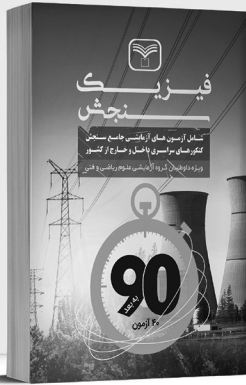
۲۴۰. گزینه ۱ درست است.

در مناظرات تلویزیونی بیشتر جدل به کار می‌رود و برای فهم حقایق علمی، از برهان استفاده می‌شود.

مجموعه کتاب‌های سنجش ۹۰ به بعد

ویژه فارغ‌التحصیلان پیش‌دانشگاهی و داوطلبان کنکور سراسری سال ۱۳۹۸

مجموعه کتاب‌های «سنجش ۹۰ به بعد» شامل سوالات و پاسخ‌های تشریحی
آزمون‌های آزمایشی جامع سنجش | کنکورهای سراسری داخل کشور | کنکورهای سراسری خارج از کشور

فروشگاه اینترنتی کتاب

www.sanjeshshop.ir

abadgaranedu.ir

www.sanjeshserv.ir

۰۲۱-۸۸۳۲۱۴۵۵